بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2023/HC-A-02/05
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: އަބްދުﷲ ނަޖީބު، ސ. ފުވައްމުލައް، ދަޑިމަގު، ބޯވިޔާ
- އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ގަސްދުގައި މީހަކު މަރާލުން

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު ދީބާނާޒް ފަހުމީ

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ސަލީމް

ނިމުނު ތާރީޚް: 06 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1445 / 21 ސެޕްޓެމްބަރު 2023

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚް:

24	ޛުލްޤަޢިދާ	1444
13	ޖޫން	2023

<u>އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:</u>

- **ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު:** 1028/Cr-C/2011
- **ނިންމި ކޯޓު:** ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- **ބާވަތް:** ގަސްދުގައި މީހަކު މަރާލުން
- **ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް:** 02 އޯގަސްޓު 2011
- **ނިމުނު ތާރީޚް:** 04 އޭޕްރީލް 2017

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް

ޢަބްދުﷲ ނަޞީރު، ޏ. ފުވައްމުލައް، ދަރެމަގު، ޖާވިޔާ

އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދޭ ފަރާތް

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

ތަމްސީލު ކުރީ:

ސީނިއަރ ޕަބްލިކް ޕްރޮސިކިއުޓަރ އޖ. މުޙައްމަދު އާސިފު

ޕަބްލިކް ޕްރޮސިކިއުޓަރ އޖ. އަޙީ އަޙްމަދު

ޖިނާއީ – ގަސްދުގައި މީހަކު މަރާލުން – ދަށުކޯޓުގައި ދިފާޢު ހިފުމަށް އެދުމަށްފަހު ވާރިސުން މަޢާފުދިނުން – ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތުން އަދަބު ކަނޑައެޅުން - ތަޠުބީޤު ކުރުން

ފަނޑިޔާރު ދީބާނާޖް ފަހުމީގެ ރައުޔު (މި ރައުޔަށް ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް އަދި ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ސަލީމް ތާއީދު ކުރައްވައެވެ.)

ތަޢާރުފު

1. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ޢަބްދުﷲ ނަޞީރު ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް[1] ޤަޟިއްޔާ ބައްލަވަމުން ގެންދެވި ފަނޑިޔާރުންގެ އަޣުލަބިއްޔަތުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ޢަބްދުﷲ ނަޞީރު ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް[2] ޤަޟިއްޔާއިން ބާއިދުކޮށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/66 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު)ގެ 88 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަދި (ރ)އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު)ގެ 110 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަދި 1205 ވަނަ މާއްދާއާ ބަލާއިރު، ޤަސްދުގައި މީހަކު މަރާލުމުގެ ކުށުން ޢަބްދުﷲ ނަޞީރު ކުށްވެރިވާކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވައި، މަރުގެ ބަދަލުގައި އަދަބު ދިނުމުގެ ވާރިސުން ބޭނުންވަނީ ޤިޞާޞް ހިފުން (މަރަށް މަރު ހިފުން) ކަމަށް ބުނެފައިވާތީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 59 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/66 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު)ގެ 88 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ)ގެ ދަށުން، ޢަބްދުﷲ ނަޞީރު ޤަތުލުކުރުން ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1028/Cr-C/2011 ގަޟިއްޔާގައި ޙުކުމްކޮށް، އެ ޙުކުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ތާއީދުކުރައްވާފައިވާ ނަމަވެސް، އަދަބު ދިނުމުގެ ކުރިން ވާރިސުން ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޙްކަމާ ހުށަހެޅުމުން، ޢަބްދުﷲ ނަޞީރުއަށް މަރުގެ ޙުކުމް ބޭނުންވާކަމަށް ޙުކުމް ބުނެފައިވާތީ، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ޙުކުމްތަކަށް ބިނާކޮށް ދަށުން މި މައްސަލައިގައި ޢަބްދުﷲ ނަޞީރުގެ މައްޗަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު)ގެ 110 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)އާ ބަލާއިރު އެ

[1] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/72 ޤަޟިއްޔާ.
[2] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/HC-A/369 ޤަޟިއްޔާ.

މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ތަޢުލީމީ އަދަބެއް ކަނޑައެޅުމަށް މި މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ބެއްލެވި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި، އަބްދުﷲ ނަޒީރުގެ މައްސަލަ ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު)ގެ 110 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)އާ ހަވާލާދީ އެ މާއްދާގެ (ނ)ގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާނީ އަދަބުގެ މިންވަރު، ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކަނޑައެޅުމަށް މި މައްސަލަ ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ޙަވާލު ކުރުމަށްޓަކައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް މައްސަލަ ތަޙްވީލުކުރުމަށް ނިންމަވާފައިވެއެވެ. މިއީ އެ މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ބަލާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެވެ.

2. މި މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ރަޖިސްޓަރީކޮށް މައްސަލައަކަށް ނަންބަރު ޖަހާފައިވަނީ 15 ޖޫން 2023 ދުވަހުއެވެ. އަދި މި މައްސަލައިގައި 12 ޖުލައި 2023 އަދި 20 އޯގަސްޓް 2023 ދުވަހު ޝަރީޢަތުގެ އަޑުއެހުން ބޭއްވުމަށް މަސައްކަތް ކުރުމުގައި ވިސްނަވާފައި އެކިސަބަބުތަކަށްޓަކައި އެ އަޑުއެހުންތައް ކުރިއަށް ގެންދެވިފައިނުވެއެވެ. މި މައްސަލައިގެ އަޑުއެހުމެއް ބޭއްވިފައިވަނީ 21 ސެޕްޓެމްބަރު 2023 ދުވަހުއެވެ.

<u>މައްސަލައާ ގުޅިގެން ހުށަހެޅުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންކަން</u>

3. މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބޭއްވުނު ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި މައްސަލައިގެ ހުށަހެޅުންތައް ދެފުށް ފުރުޞަތުދިނުމަށްފަހު، ދެ ފަރާތުންވެސް ފާހަގަކުރާނެ އިތުރުކަމެއް ނެތްކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ.

ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވޭ ކަންކަން

4. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ޢަބްދުﷲ ނަޞީރު ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އެޕީލް[3] ޤަޟިއްޔާ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ތަބްދީލުކޮށްފައިވިޔަސް، ބުނެވިދިޔަ ޤަޟިއްޔާއާ ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ބާއްވުނު ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި އަޙްމަދު މިޢުރާޖުގެ ވަކީލުން ޢަބްދުﷲ ނަޞީރުއަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވާތީ، މި މައްސަލައިގައި ޢަބްދުﷲ ނަޞީރުގެ މައްސަލަ، ޖިނާއީ ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ ޤާނޫނު)ގެ 110 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)އާ ޙަވާލާދީ އެ މާއްދާގެ (ރ)ގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާނީ އަދަބުގެ މިންވަރު، ޖިނާއީ ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކަނޑައެޅުމަށް މި މައްސަލަ ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ފޮނުވުމަށް ނިންމުނެވެ.

މައްސަލަ ނިންމަން ފެންނަގޮތް

5. މި މައްސަލައަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން މައްސަލައިގެ މައްޗުގައި ގޮތެއް ކަނޑައެޅިފައިނުވާ ޤަޟިއްޔާއަކަށްވާތީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ޢަބްދުﷲ ނަޞީރު ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އެޕީލް[4] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޢަބްދުﷲ ނަޞީރުގެ މައްސަލަ އަދަބު ކަނޑައެޅުމަށްޓަކައި، މި މައްސަލަ ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ފޮނުވުމަށް މައްސަލަ ނިންމަން ފެނެއެވެ.

ފަނޑިޔާރު މުޤައްރަރު ފައިސަލާގެ ރައުޔު

6. މި މައްސަލައިގައި ފަނޑިޔާރު މުޤައްރަރު ފައިސަލާގެ ރައުޔަށް ތާއީދުކުރަމެވެ.

[3] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/72 ޤަޟިއްޔާ.
[4] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/72 ޤަޟިއްޔާ.

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ސަލީމްގެ ރައުޔު

7. މި މައްސަލައިގައި ފަނޑިޔާރު ޢިޞާމް ފަހުމީގެ ރައުޔަށް ތާއީދުކުރަމެވެ.

ޙުކުމް

ދެންފަހެ، ބަޔާންވެދިޔަ ކަންކަން އެގޮތުގެމަތިން ހުރުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން އަބްދުﷲ ނަޞީރު ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް[5] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ ޤާނޫނު)ގެ 110 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)އާ ޚިލާފުވުމު، މާއްދާގެ (ރ)ގެ ދަށުން، އަބްދުﷲ ނަޞީރުގެ މައްޗަށް އަދަބު ކަނޑައެޅުމަށްޓަކައި، ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް މި މައްސަލަ ތަޙުވީލު ކުރުމަށް ކަނޑައަޅައި، މި މައްސަލަ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާގުން، މިގޮތުގެ މަތިން ޙުކުމް ކުރީމެވެ.

މިޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް

ފަނޑިޔާރު ޢިޞާމް ފަހުމީ
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ސަލީމް

[5] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/72 ޤަޟިއްޔާ.